

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a de griffie

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): 3

Ons kenmerk: 178401
Contact: Mw. A. van der Plaat en Mw. S. Zock
Doorkiesnummer 0180 - 451234
E-mailadres: a.v.d.plaat@bar-organisatie.nl/
s.zock@bar-organisatie.nl
Datum: 18 september 2020

Betreft: Evaluatie minimabeleid en schuldhulpverlening 2019

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de Armoedemonitor 2019 en de Inkomenseffectrapportage 2020 die jaarlijks door het onderzoeksbureau Kwiz worden opgesteld. De armoedemonitor geeft veel informatie over het bereik van de minimaregelingen en de omvang van de doelgroep. De inkomenseffectrapportage laat zien wat landelijke en gemeentelijke regelingen doen met het inkomen in verschillende gezinssituaties. Tevens ontvangt u het Resultaat Schuldhulpverlening 2019.

Grondslag van de evaluatie

De grondslag voor deze evaluatie betreft het laatste jaar van het meerjarig beleid 'Armoedebestrijding in het sociale domein 2016 tot 2020'. De gegevens uit de armoedemonitor hebben betrekking op het jaar 2019. Eind 2019 heeft uw raad het nieuwe meerjarige beleid 'Minimabeleid en Plan Schuldhulpverlening 2020 tot 2024' vastgesteld.

Speerpunten uit het Beleid 'Armoedebestrijding in het sociale domein 2016 tot 2020' zijn:

- Gratis openbaar vervoer voor AOW-gerechtigden met een laag inkomen
- Maatwerk toepassen bij de minimaregelingen
- Integrale aanpak en samenwerken met partners
- Heldere procedures van de minimaregelingen, ze zijn goed bereikbaar voor alle doelgroepen
- Betere communicatie en een groter bereik van de doelgroep
- Doorontwikkeling van de Ridderkerkpas

De regeling gratis openbaar vervoer voor minima is in 2019 vervangen door gratis openbaar vervoer voor alle AOW-gerechtigden in Ridderkerk. Er is de afgelopen periode veel inzet geweest op de communicatie van de minimaregelingen, zowel op de website als via de ontwikkeling van een folder gericht op ondersteuning aan minima. In 2019 is er een Open House aanbesteding geweest voor de collectieve

zorgverzekering voor minima. De bij ons bekende partijen CZ en DSW hebben zich als enigen ingeschreven en hebben gezorgd voor een voortzetting van het aanbod. Landelijk zien we een terugtrekkende beweging van zorgverzekeraars die dit aanbieden aan minima. De doelgroep heeft veel zorg nodig, betaalt niet altijd de premie en zorgt voor relatief veel kosten bij zorgverzekeraars.

In 2019 is de Ridderkerkpas aanbesteed en is met ingang van 2020 de overeenkomst met een nieuwe partij aangegaan. Hiermee is de basis gelegd voor de doorontwikkeling van de pas die in 2020 en verder wordt uitgevoerd. De integrale aanpak van problemen die minima ervaren zal de komende jaren een speerpunt blijven. Er wordt integraal beleid Sociaal Domein (IBSD) opgesteld.

Resultaten Armoedemonitor 2019

Op 31 december 2019 heeft de gemeente 1.469 huishoudens met een inkomen tot 110% Wsm in beeld, dat is 7% van alle huishoudens in de gemeente. Iets meer dan de 5% die we gemiddeld zien in gemeenten van vergelijkbare grootte. In 2018 waren het 1.449 huishoudens.

Tussen 31 december 2017 en 31 december 2019 is het aantal minimakinderen tot 18 jaar dat bij de gemeente in beeld is geleidelijk toegenomen van 897 in 2017, naar 976 in 2018, naar 1.001 in 2019. Dit betekent dat in 2019 bijna 12% van alle kinderen opgroeit in een minimahuishouden. De stijging van het totaal aantal minimakinderen komt met name doordat er meer minimakinderen in een eenoudergezin in beeld zijn: 531 van alle minimakinderen (53%) groeien op in een eenoudergezin.

Bereik regelingen in vergelijking met de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en in vergelijking met landelijke cijfers.

Regeling	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Gemiddeld andere gemeenten
Kwijtschelding	81%	86%	74%	70 à 75%
Bijzondere bijstand	25%	26%	30%	25 à 30%
Individuele inkomensvoet	41%	53%	58%	50 à 55%
Collectieve zorgverzekering	52%	30%	35%	35 à 40%
Meedoen: volwassenen	36%	37%	87%	40 à 45%
Meedoen: Kindpakket	66%	65%	90%	50 à 55%
Meedoen: schoolkosten	30%	34%	28%	40 à 45%

Het bereik

De Meedoen regelingen betreffen in feite de Ridderkerkpas. Het bereik is zeer hoog, dat is te danken aan een automatische toekenning voor uitkeringsgerechtigden in de gemeente Ridderkerk. Aandachtspunt voor het bereik van de minima is de collectieve zorgverzekering. Ondanks het mooie aanbod is de verzekering soms toch te duur voor minima. Er wordt dan gekozen voor een goedkoper alternatief waarbij veel kosten niet worden vergoed. Vanaf 2020 is de bijdrage van de gemeente bij deelname van dit aanbod verhoogd, wellicht geeft dit een positiever beeld in de volgende armoedemonitor.

Langdurige minima

Van alle minimahuishoudens in de gemeente Ridderkerk is 64% (dat zijn 942 huishoudens) langdurig minima. Dit wil zeggen dat zij al drie jaar of langer aangewezen zijn op een inkomen tot 110 % Wsm. Dit aandeel is hetzelfde als in 2017 en 2018 en ligt in lijn met landelijke cijfers.

Werkende armen

Het vinden van de werkende armen is tot op heden een lastig te bereiken doel. Ook in deze monitor blijkt dat de groep zelfstandigen moeilijk wordt bereikt. Steeds meer kinderen groeien op in een gezin met een laag inkomen. De realiteit van 2020 geeft een enorme verandering voor de toekomst. Hadden we in 2019 rond de 59 zelfstandigen in beeld, door de corona crisis zijn dat er in 2020 bijna 700.

Dit is zorgelijk maar geeft tegelijk ook kansen om meer minima te bereiken en te informeren over de bestaande minimaregelingen.

Inkomenseffectrapportage

De gemeente Ridderkerk is geïnteresseerd in de effecten van het lokale en landelijke beleid op de inkomens van minimahuishoudens. Dit vanuit de visie dat werken moet lonen. In deze rapportage is in beeld gebracht wat de effecten zijn van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) er een armoedeval optreedt.

Conclusie: Werken loont. Wanneer huishoudens in Ridderkerk vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120, 130 of 140% Wsm, gaan zij er in totaal inkomen altijd op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie. Alleenstaanden en alleenstaande ouders gaan er bij iedere vooruitgang in loon (tot 140%) ook in totaal inkomen op vooruit. Ook paren gaan erop vooruit, maar paren met kinderen minder.

Resultaat schuldhulpverlening 2019

In het bijgevoegde document zijn de resultaten schuldhulpverlening weergegeven. Als gemeente voeren wij een aantal taken uit, alsmede hebben wij een uitvoerder die voor ons de gemeentelijke taken uitvoert. Deze resultaten zijn vervat in 1 document. Een aantal conclusies:

- Het aantal meldingen betalingsachterstanden is in 2019 ten opzichte van 2018 flink gestegen;
- Het aantal aanmeldingen is ten opzichte van 2018 licht gedaald;
- Het merendeel van de inwoners ontvangt een uitkering; een groot deel ontvangt een inkomen onder modaal;
- Het merendeel van de aanvragers betreft een alleenstaande; het merendeel van alle aanvragers heeft geen kinderen in het gezin.

Vroegsignalering en preventie

De preventie-activiteiten waaronder MoneyWays van Diversion en MoneyMaker van Jonge Krijger zijn voortgezet. In 2019 hebben we de NIBUD geldkrant voor het eerst verstrekt onder alle huishoudens.

Meer informatie over het bereik van de minimaregelingen, de omvang van de doelgroep en schuldhulpverlening kunt u vinden in de rapportages.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

Bijlagen:

- 1) Armoedemonitor 2019
- 2) Inkomenseffectrapportage 2020
- 3) Resultaat schuldhulpverlening 2019